

TÉMA MĚSÍCE

Využití NKP Vyšehrad

Staré purkrabství a Gotický sklep otevřeny

V rámci dlouhodobé obnovy NKP Vyšehrad byly 29. března 2006 po rekonstrukci slavnostně otevřeny objekty Starého purkrabství s komorním sálem a kavárnou a Gotického sklepa s historickou expozicí. Výstava je pro veřejnost otevřena od 1. dubna, kavárna od 30. března a v průběhu měsíce dubna se rozběhnou také programy v komorním sále Starého purkrabství.

Stálá historická expozice v Gotickém sklepe má název *Historické podoby Vyšehradu*.

Autorkou scénáře výstavy je Mgr. Pavla Státníková, hlavní kurátorka sbírek Muzea hl. m. Prahy, architektonické řešení navrhl ak. arch. David Vávra. NKP Vyšehrad výstavu spolupořádá s Muzeem hl. m. Prahy, které zapůjčilo některé exponáty. Dále na ní spolupracoval a exponáty zapůjčil Archeologický ústav AV ČR spolu s Královskou kolegiální kapitulou sv. Petra a Pavla na Vyšehradě. Model Vyšehradu zapůjčil Vojenský historický ústav.

Zrenovovaný Gotický sklep poskytuje jedinečný prostor pro stálou výstavu nazvanou *Historické podoby Vyšehradu*

Foto: len

Slavnostního otevření Starého purkrabství a Gotického sklepa se ve středu 29. března zúčastnil arcibiskup pražský, metropolita a primas český Miloslav kardinál Vík, předseda ODS Ing. Mirek Topolánek, pražský radní Mgr. Bohumil Černý, za městskou část Praha 2 starosta Mgr. Michal Basch a jeho zástupkyňe PaedDr. Jana Rybinová a Jana Černochová i další osobnosti politického a kulturního života.

Foto: len

Národní kulturní památka Vyšehrad (II.)

Od poloviny 70. let minulého století prochází NKP Vyšehrad postupnou obnovou, která nabrala na intenzitě v 90. letech a nyní je téměř u konce. O průběhu rekonstrukce jsme si povídali s ředitelkou této příspěvkové organizace hlavního města, Mgr. Miloslavou Havelkovou a jejím zástupcem Ing. Františkem Státníkem. Přinášíme druhou část rozhovoru.

Staré purkrabství v létě 2003, kdy byly práce na jeho obnově v plném proudu

Foto: len

Právě dokončená rekonstrukce tzv. Gotického sklepa a Starého purkrabství je zcela unikátním počinem. Co tento projekt obnášel?

Gotický sklep, resp. gotický kasemat, je situován na jihozápadním úseku hradebního obvodu. Západní částí navazuje na bastion sv. Ludmily, jeho celková délka je cca 38 m a šířka kolísá mezi 5,5 až 6 m. Je zaklenut a nasedá na starší obvodové zdivo, které je považováno za gotické. Jeho rekonstrukce probíhala souběžně s obnovou purkrabství a při té příležitosti se ukázalo jako žádoucí obnovit podzemní propojení těchto dvou objektů. Při rekonstrukci Gotického sklepa byl dle projektové dokumentace proveden bezbariérový přístup do objektu – v jeho bočním

vstupu je vybudována výtahová plošina. V gotickém kasematu se našel prostor pro umístění stálé historické expozice.

A rekonstrukce objektu Starého purkrabství?

Při rozsáhlých terénních úpravách okolí dnešní budovy Starého purkrabství, nezbytných pro založení přístavby, byl z velké části odtěžen násypový val na jižní straně. Byly tak

Purkrabství v zimě 2006, několik týdnů před slavnostním otevřením objektu

Foto: len

obnaženy mohutné zděné opěrné pilíře s cihelnými oblouky, které jsou součástí barokní fortifikace. Tyto okolnosti vedly k zásadní změně v původně schválené projektové dokumentaci – stalo se tak na základě doporučení památkových orgánů a archeologického dohledu. Nutno podotknout, že se jedná o změny pozitivní.

Jak bude nyní objekt využíván?

Zrekonstruovaný objekt purkrabství s nově vzniklou přístavbou bude sloužit jako multifunkční komorní sál, je zde také kavárna s letní zahradkou. Od dubna začíná zkušební programové období. Víme, že nebude snadné nalézt diváky v podmínkách pražské překypující nabídky a vzhledem ke vzdálenosti 8 – 10 minut chůze od metra či tramvaje.

len

Svébytné kulturní a společenské centrum Pražanů

Od počátku 90. let Vyšehrad postupně ožívá kulturními aktivitami. Jakým způsobem se situace v této oblasti vyvíjela a jaká je současnost? Zeptali jsme se ředitelky NKP Vyšehrad Mgr. Miloslavy Havelkové.

Již od poloviny 90. let se na Vyšehradě hraje pravidelně divadlo. Na Letní scéně účinkovalo vždy v květnu a červnu Divadlo Kladno, od roku 2000 zde vystupuje Divadlo Příbram. V létě nabízíme návštěvníkům tradičně vystoupení historického šermu v podání skupiny Rebel. Ovšem návštěvnost je velmi nízká, a tak v tomto roce chystáme pouze tři představení historického šermu. V červnu se při příležitosti Dne dětí pravidelně koná *Den s pohádkou a soutěžení*.

Řada kulturních aktivit se odehrává v kasematech. Počátkem 90. let to byly divadelní *Horory s horory*, později především výstavy. V letech 1992 – 1994 zde vystavovalo Sdružení pražských umělců; zajímavou aktivitou jsou keltské výstavy *Lughnasadh*. V prvních pěti letech nového tisíciletí se v kasematech hrála slavná inscenace Fausta M. Dočekala, vytvořená přímo pro Gorlici. Od roku 2003 se každým rokem konají *Vyšehrátky* – tento festival připravuje divadelní soubor DAMŮZA. Spolupracujeme také s Gymnáziem Pod Vyšehradem – v Gorlici se bude letos již počtvrté konat výstavní projekt studentů *Učíme se spolu*. Národní kulturní památka Vyšehrad se letos opět zapojí do dalšího ročníku *Pražské muzejní noci* 17. června 2006, tentokrát kromě kasemat novou stálou expozicí v Gotickém sklepe. Pokračovat bude i tradice nedělních proměnlivých koncertů v parku u Myslábekových soch, letos zasvěcená W. A. Mozartovi.

Je podle vás NKP Vyšehrad dostatečně využívána pro kulturní aktivity, nebo jsou tu ještě rezervy?

Je a není, ale pro další rozšiřování kulturních aktivit bude směrodatný zájem návštěv-

Obnova částí historických hradeb, sousedících s purkrabstvím, je již také dokončena – díky nádhernému výhledu patří mezi nejoblíbenější cíle procházek po Vyšehradu

Foto: len

níků a obyvatel přilehlého území Prahy 2 a Prahy 4. Důležitá je správná volba aktivit a citlivost ke genui loci. Na Vyšehradě je záhodno respektovat specifikum významné památkové lokality, která má svoji noblesu. Pro řadu lidí je Vyšehrad posvátným místem, a to nejen z důvodu, že se zde nachází Slavín a hřbitov jedinečných osobností kultury a vzdělanosti. Jinak nápady na další aktivity máme.

Má NKP Vyšehrad k dispozici dostatek financí na kulturní projekty?

Vzhledem k charakteru rozpočtu organizace, kdy jsou dvě třetiny prostředků vázány na opravu a údržbu historického majetku města na Vyšehradě včetně zeleně, má programová a výstavní činnost omezený objem finančních prostředků. Proto se v letošním roce více soustředíme na tzv. spolupořadatelství kulturních akcí, vyzkoušené již v minulých le-

tech. Zejména pak v projektech, které se stávají tradicí a respektují charakter památkového areálu. V červnu to bude již třetí ročník *Vyšehrad 2006* s podtitulem *Festival divadla a hudby*, v září třetí ročník *Vyšehrátek*, což je přehlídka osobitých projektů české nezávislé loutkové scény spojená s oslavou 15. výročí souboru Buchtý a loutky, čtyři představení uvede letos Divadlo Příbram. Novou akcí je *Léto hereckých osobností* – večerní představení budou uváděna na Letní scéně. Ve spolupráci s Jedličkovým ústavem tradičně pořádáme akce *Vysoko, výše, Vyšehrad*.

Naplňují se rekonstrukční věškeré vize, týkající se rozšíření kulturní nabídky?

V tuto chvíli ano, ale nový sál ve zrenovovaném objektu Starého purkrabství má komorní rozměry. Pro rozsáhlejší akce by bylo v budoucnu optimální mobilní zastřešení Letní scény.

len

Galerie Vyšehrad

Od počátku 90. let nabídla Galerie Vyšehrad bezpočet výstav současného výtvarného umění nejrozumnějšího zaměření. Hlavním trendem je tolerantní přístup k různým výrazovým směrům, seznamování se s jinou výtvarnou tradicí.

Právě v tuto chvíli se zde řada zajímavých uměleckých projektů. Mezi nimi např. *Objevování* – výstava francouzské umělecké skupiny Crime – 1994, 1997 – 2001, výtvarné přehlídky s keltskou tematikou *Vyšehrad – Lughnasadh*, české a mezinárodní autorské výstavy od mladých, začínajících umělců přes tvůrce střední a starší generace až po některé známé autory současnosti. Nabídka výstav v Galerii Vyšehrad bude v roce 2006 pokračovat v dosavadní strategii. Obsahuje 11 autorských výstav a jednu tematickou skupinovou ke 170. výročí úmrtí K. H. Máchy, který je pohřben na Vyšehradském hřbitově. Výstava J. Adamcové je příspěvkem do *Rocku židovské kultury*. V dubnu oslaví výstava své 90. narozeniny malíř a scénograf František Turek a na podzim představí poslední tvorbu francouzská malířka Christianne Gaussoit.

hav

Keltský svátek

Již řadu let se uprostřed prázdnin na Vyšehradě odehrávají *Keltské slavnosti* a i v nově otevřeném kulturním středisku Staré purkrabství se budou scházet milovníci keltské historie. Členové sdružení Lugh se tu totiž chystají připravovat na každý poslední čtvrtek v měsíci různé akce, vycházející z bohaté nabídky keltského světa minulosti i současnosti.

Malíř J. Ryzec

„Setkávání zahájíme letošní oslavou keltského svátku Beltaine,“ říká malíř Jiří Ryzec, předseda sdružení Lugh. První čtvrteční Keltský večer se koná 27. dubna od 19:00. Besedovat se bude s Annou Bauerovou, které právě vyšel román *Strážci zlatých kopí*, vystoupí kapela Dick O'Brass.

Text a foto: dav

JUDr. Jan Kotous,
ředitel kanceláře Vyšehradské kapituly